

Jaarverslag bestuur 1 juli 2017 - 30 juni 2018

Algemeen

Het tweede verenigingsjaar in 'School 7' is achter de rug. En ook nu is het ons uitstekend bevallen! En dan bedoelen we vooral de samenwerking met de bibliotheek en de mogelijkheden die dit gebouw biedt. Dit jaar bestaat de Helderse Historische Vereniging dertig jaar. Ondanks dit ronde getal is het geen formeel jubileumjaar.

Het is ook eerder in een jaaroverzicht aangegeven: met het nieuwe onderkomen is een eerste stap gezet naar een HHV die meer van deze tijd is. In het Beleidsplan 2017-2021, dat vorig jaar door de ledenvergadering is vastgesteld, is verder uitgewerkt welke stappen gezet moeten worden op de weg naar het nog meer zijn van een kenniscentrum van de geschiedenis van Den Helder en zijn omgeving. Inmiddels timmert de vereniging meer aan de weg; er zijn zgn. banners aangeschaft die gebruikt worden bij bijeenkomsten, lezingen en er wordt meer gebruik gemaakt van de sociale media. De website zal worden aangepast en gemoderniseerd.

Op de diverse activiteiten van de vereniging in het afgelopen jaar zal hieronder per onderdeel nader worden ingegaan.

Naast de activiteiten, die hierna worden toegelicht, zijn vrijwilligers van de vereniging op diverse fronten actief geweest en nog steeds actief.

Om te beginnen, met de onthulling op 31 augustus van de bolder nabij het station. Die onthulling vond weliswaar net buiten het verslagjaar plaats, maar de HHV is ruim van tevoren gevraagd om medewerking te verlenen aan het aanleveren van teksten en begrippen die de maritieme geschiedenis van de stad verwoorden en die zijn verwerkt in het omvangrijke kunstwerk. Met tevredenheid wordt daarop terug gezien.

Tijdens een bijeenkomst op 13 maart 2018 in het zgn. Cultuurcafé is de HHV als een van de drie winnaars uitgeroepen van de gedeelde Cultuurprijs 2018. In samenwerking met de Helderse Vereniging voor Sociale Geschiedenis (HVSG), de Stichting Afgestoft en Citymarketing Den Helder is gewerkt aan het voorbereiden van een 'historische fotoroute': oude foto's met teksten die een goed beeld geven hoe het vroeger in Den Helder (op 17 locaties) was. Het betreft een intensief project, dat mede door de voorbereidingen door Citymarketing van de feestelijkheden rondom het Stadshartfeest, eind augustus/begin september, enigszins is vertraagd. Naar verwachting wordt het project in het najaar 2018 tot uitvoering gebracht.

De vereniging heeft ook materiaal aangeleverd ten behoeve van het televisieprogramma 'Andere Tijden', dat op 21 april 2018 is uitgezonden met als onderwerp 'de verwoestingen in Den Helder tijdens de Tweede Wereldoorlog'.

Gedurende het verslagjaar zijn contacten geweest met Cinema Zevenskoop over het maken van een promotievideo van enkele minuten. De video is bedoeld voor eigen gebruik, en voor gebruik op sociale media en vertoning in de filmzaal van Zevenskoop. Inmiddels is een deel van de opnamen gemaakt en is materiaal aangeleverd.

Overige bestuursaangelegenheden

Tijdens de Algemene Vergadering op 14 november 2017 is afscheid genomen van de heer

J.J. (Ko) Minneboo, die vanaf november 2013 het voorzitterschap heeft vervuld. De heer Minneboo heeft aangegeven actief te willen blijven, en wel met onderzoek, presentatie en publicaties. Voorts is afscheid genomen van mevrouw J. (Judith) Boxhoorn, die ook in november 2013 is benoemd. De heer J.H. (Hans) Swagerman werd herbenoemd als lid van het bestuur.

In de voorbije periode zijn ons ook enkele leden ontvallen, waarbij in het bijzonder genoemd worden de heer A. van Wolferen, bestuurslid van oktober 1989 tot november 1995, en - aan het einde van het verslagjaar - de heer J. Koudijs, de beheerder van de website.

Vorbereiding boekpresentatie, het kwartaalblad *Levend Verleden* en oude kranten

In het verslagjaar is veel energie gestoken in de voorbereiding van een nieuw uit te geven boek met foto's van vroeger en nu, en voorzien van bijbehorende teksten. Dat boek zal in het najaar van 2018 verschijnen.

Levend Verleden, het verenigingsorgaan, verscheen vier maal. Enkele aansprekende onderwerpen betreffen die over de Joodse inwoners van de stad, een bijzondere begrafenis met hindernissen, de middeleeuwse koogdijk en de wegenloop, kerstviering vroeger in Den Helder, een persoonlijke jeugdherinnering aan oud-Den Helder, de herdenking van de watersnoodramp van 1953, het verhaal van een Engelandvaarder, een Franse artillerietrein in Den Helder en 'ontroerende brieven uit Winnie's oorlogswinter'. Ook Ruud Claessens 'Helderse Historische Voorvallen' leveren een waardevolle bijdrage aan dit blad.

Tijdens het verslagjaar is een aantal boeken verschenen, geschreven door leden van de vereniging. Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf 'schenkingen'.

Met het Regionaal Archief Alkmaar is een overeenkomst gesloten betreffende het digitaliseren en publiceren van *Levend Verleden*. De afspraken komen er op neer dat RAA het tijdschrift digitaliseert, OCR toepast (optische karakterherkenning, waardoor de tekst op woord doorzoekbaar wordt) en de jaargangen vanaf nummer 1 publiceert voor het publiek op de website van HHV en van RAA. Aan deze activiteiten zijn geen kosten verbonden. De beschikbaarstelling aan het publiek is ook kosteloos en alle nummers kunnen geraadpleegd worden, onder meer op de computers van de studiezaal van RAA en van Kop-GroepBibliotheken. Buiten deze locaties zijn alle nummers voor het publiek online doorzoekbaar, voor zover de nummers niet jonger zijn dan vijf jaar.

Met de gemeente Den Helder zijn afspraken gemaakt over het overdragen in eigendom en beheer van alle nog in het stadhuis opgeslagen leggers van ingebonden Helderse Couranten. De in Alkmaar nog ontbrekende leggers zijn vervolgens overgedragen aan het RAA en de resterende leggers bevinden zich in de archiefruimte van de HHV.

Lezingen en andere presentaties

Tijdens het verslagjaar zijn door de heren J.J. Minneboo, M. Noot, J. de Vrij en B. Weerstand met veel succes en in voortreffelijke samenwerking met de bibliotheek, lezingen en filmvoorstellingen verzorgd in Zaal 7 van de bibliotheek, zowel 's middags als - voor het eerst - ook in de avond. De lezingen hadden als onderwerp de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog, de winkelstraten KSK, de historie van Den Helder, het Loodswezen, de Visbuurt en 'de dijk'. Ook de oude films, waaronder zelfs een uit 1929, vielen in de smaak. Voorts zijn lezingen verzorgd door de heer W. Smit in de Ontmoetingskerk en in School 7 tijdens Monumentendag (onderwerp: een familie-epos in het Koegras) en door de heer

M. Noot voor een serviceclub en in het dorps huis Huisduinen (met als onderwerp 'het oude Huisduinen').

De HHV was met een ruime stand, mede dank zij de genealogische werkgroep, vertegenwoordigd op de 55+ beurs, die in het najaar 2017 is gehouden in de Stadshal.

'Den Helder op de kaart'

Zoals bekend is *Den Helder op de kaart* een online stadskaat die het erfgoed van de stad zichtbaar maakt. Op 3 mei 2018 is deze internetsite aangevuld met het thema 'De Tweede Wereldoorlog'. Een groot aantal foto's is opgenomen over de stad tijdens deze donkere periode. Daarnaast worden de overige rubrieken regelmatig aangevuld. Deze aanvulling kreeg publiciteit in de plaatselijke pers. In het kader van de 4 mei-herdenking verscheen tegelijkertijd in de Helderse Courant een artikel, met medewerking van de heer P. Zeeman, over de bevrijding: *'Den Helder wel bevrijd, maar geen feest'*.

Website www.heldersehistorischevereniging.nl

'Zegt de naam Veldstraat u iets?' of 'weet u iets over mannen en jongens uit Rhenen die in 1811 werkten aan 's lands werken in Den Helder en Texel?' of 'heeft u informatie over de viskotter HD63 die omstreeks 22 december 1894 verging?'

Dit zijn zomaar drie van de vele verzoeken om informatie die via het contactformulier op de website binnen zijn gekomen. Het behandelen en beantwoorden van deze verzoeken legt soms een behoorlijk beslag op de medewerkers. Overigens, deze vragen zijn beantwoord: de Veldstraat heet vanaf 1909 Van Galenstraat (toen de velden inmiddels bebouwd waren), de informatie over de mannen uit Rhenen kon verstrekt worden (mede dankzij de boeken van de heren J.T. Bremer en R. Schendelaar) en er kon informatie worden gegeven, en zelfs een foto, over de vergane kotter.

Schenkeningen aan de vereniging

De vereniging mocht een aantal schenkingen ontvangen. Genoemd worden de volgende boeken, aangeboden door de schrijvers: 'Den Helder en Huisduinen in jaartallen', van het HHV-lid de heer J. van Tongeren, 'Julianadorp en het Koegras in tekeningen' van de heer C. Langendijk, 'Rock, beat en dans, muziek aan het Marsdiep', van verenigingslid de heer K. Buis, 'Haaksgronden', over Urker vissers, door Ben Post, 'Den Helder in de jaren zeventig, deel 1 (t/m 1974)' van verenigingslid de heer M. Vermooten en ten slotte het omvangrijke boek 'Jansenieten en Papen, katholieken in de Noordkop', van ons lid de heer G. den Ouden.

Voorts ontving de vereniging het persoonlijk archief van de heer ir. J. Vonk, oud-directeur van de toenmalige dienst Openbare Werken in Den Helder. Daarnaast ontvangen wij met regelmaat uit nalatenschappen of uit 'opruiming'.

Projectwinkel Stadshart

In tegenstelling tot andere jaren was de Projectwinkel Stadshart in de Spoorstraat 35 (in 2018) alleen tijdens de Juttersmarkten geopend. Vrijwilligers hebben uitleg gegeven over de nieuwbouwprojecten in en rond het centrum van de stad, mede aan de hand van de grote maquette. De koppeling van nieuwbouw aan de historie van onze stad gaf regelmatig aanleiding tot aardige gesprekken met bezoekers, waaronder ook veel toeristen. Tijdens de openstellingen werden boeken van de HHV te koop aangeboden en werden doorlopende presentaties door de HHV verzorgd.

Tegen het einde van het verslagjaar is duidelijk geworden dat het pand aan de Spoorstraat ontruimd gaat worden en dat de maquette wordt verplaatst naar het winkelpand Beatrixstraat 5, eigendom van Helder Vastgoed BV, waarvan de ruimte gedeeld zal worden met 'Het Huis van de Wind', een informatiecentrum van vier lokale organisaties, en met een vacaturewinkel van de Koninklijke Marine. Het bestuur zal zich nog beraden op deze nieuwe situatie. Er zijn al wel contacten gelegd met betrekking tot de inrichting door de HHV.

Contact met de gemeente en vertegenwoordigingen

Weliswaar is gedurende het verslagjaar geen formeel overleg geweest met de gemeente maar de heer F.H.A. (Frans) van de Wetering, de nieuwe voorzitter, heeft wel kennis-makingsgesprekken gevoerd met zowel de gemeentelijke portefeuillehouder als met zuster-verenigingen, lokaal en in de omgeving. De HHV is vertegenwoordigd in het Cultuurplatform en er is periodiek overleg met onze verhuurder, de bibliotheek, en met de Helderse Volksuniversiteit.

Leden en vrijwilligers

Het ledenaantal van de vereniging stabiliseert zich al enige jaren rond de 800. Wij blijven aandacht vragen voor het instromen van nieuwe, en vooral ook jongere leden. Ook nu vragen wij weer de medewerking van onze leden om de contributie via automatische incasso te mogen ontvangen.

In Levend Verleden is een oproep geplaatst om zo veel mogelijk een e-mailadres op te geven (opgave richten aan: leden.hhv@gmail.com). Op deze wijze kunnen we snel nieuws waarde met onze leden delen! In het blad is ook een oproep geplaatst om de werkgroep genealogie te komen versterken. Het is jammer dat deze dringende oproep slechts één aanmelding heeft opgeleverd. Dit valt te betreuren omdat bij de huidige trekkers van de werkgroep 'de jaren gaan tellen', terwijl er zo veel informatie beschikbaar is waarvan het belang van instandhouding en bijhouden evident is!

Excursie

Op 25 april 2018 hebben ruim dertig vrijwilligers genoten van een interessante excursie (met een typische marinelunch) naar de 'Traditiekamer van de Marineluchtvaartdienst' op het Maritieme Vliegkamp De Kooy. Levend Verleden van juni 2018 schonk daar aandacht aan.

Het bestuur

Het bestuur bestaat vanaf 14 november 2017 uit de heren F.H.A. (Frans) van de Wetering (voorzitter), J. (Jan) van Herwijnen (secretaris), A.J. (Jaap) Warbout (penningmeester), N.A. (Nico) Bais (vicevoorzitter), M. (Maarten) Noot, A.W.P (Arie) van der Ree, J.H. (Hans) Swagerman en mevrouw E.M. (Liz) van der Star. Er is één vacature.

Het bestuur vergaderde elf maal. Vanzelfsprekend zijn er daarnaast contacten op diverse dagen in de week, wanneer de vrijwilligers actief zijn met het beeld- en geluidarchief en de bibliotheek.

Begraafplaats

Bijzonder vermeldenswaard zijn de contacten met het bestuur van de Stichting Historische Grafmonumenten. Omdat ook voor deze bestuursleden 'de jaren gaan tellen' zijn deze contacten tot stand gekomen met als doel dat deze stichting als onderdeel op zal gaan in de HHV. Een en ander zal naar verwachting in het najaar van 2018 zijn beslag krijgen.

Wij hechten veel waarde aan de instandhouding van dit voor Den Helder zo bijzondere, maar toch ook relatief onbekende erfgoed.

'Weinig, bitter weinig herinnert in Huisduinen/Den Helder nog aan de roemruchte dagen van weleer. De walvisvaart, de koopvaardij, de Oost- en Westindische Compagnie, al die duizenden schepen die het Marsdiep in- en uitvoeren en werk en brood brachten voor talloos velen. Een van de weinige plekjes met tastbare herinneringen is de oude begraaf-plaats van Huisduinen met zijn eeuwenoude grafzerken'. (...) Omdat in Den Helder/ Huisduinen al heel veel is verdwenen, is het van groot belang dat dát beetje dat er nog over is, bewaard wordt'.

Een citaat uit de inleidende woorden uit het boekje 'Oorkonden in Steen' van de hand van drs. J.T. (Jan) Bremer (oktober 1992). Doelstelling van de stichting en dus te zijner tijd ook van de HHV is, naast het herstel en onderhoud van de grafmonumenten, ook het geven van bekendheid aan het historische gedeelte van de begraafplaats.

Restauratiebudget

Wat het herstel van de monumenten op het historische gedeelte van de begraafplaats betreft, de gemeente Den Helder heeft voor de komende vijf jaar in totaal € 50.000,-- beschikbaar gesteld voor restauratie van grafmonumenten. De gemeente blijft beheerder van die financiële middelen. In het Beleidskader cultureel erfgoed (*'Herinneringen levend houden'*, dat in oktober 2017 door de Gemeenteraad is vastgesteld, is aan de HHV een adviserende rol toebedeeld.

Tot slot

Het tweede verenigingsjaar in School 7 ligt al weer achter ons. Een aantal zaken is afgedaan, nieuwe uitdagingen staan te wachten. Daar gaan wij mee aan de slag. Maar wij kunnen dat niet zonder onze vrijwilligers. Wij spreken onze dank uit aan de vrijwilligers en sponsors/ adverteerders, maar ook aan het gemeentebestuur en aan de directie van Woningstichting Den Helder voor het in ons gestelde vertrouwen. Tot slot bedanken wij al onze leden. Met zijn allen zijn wij tenslotte een gezonde en boeiende vereniging.

Juli/augustus 2018 / bestuur HHV